

کۆڭۈلۈك كۆڭۈلۈك گۆڭۈلۈك نەۋە - 68 - ... كەرىم كا كە

يا دەۋەرى

.....68

لە ساۋى گىرمانى گەۋرە، گىرمانى ھەمە شىت، ۋە بىرمانىيە شەۋكەمان بى
پىرى سوارچاكان ۋ ھەمە شىت كىرەتەۋە، ھەمە شىت لە خەۋە دەھاتە
ناۋ قىسانەۋە، ھەمە شىت - ھەياس ناۋم - پى سەرھاتىرىن شىتى شارە،
شەۋان ماۋى ئىمە پى دەۋو لە ھەمە شىت، كەس نەۋو شىت لەۋ شىتە
نەگەتەۋە، لە ماۋى ئىمە لە زارى ھەندەكەۋە ھەمە شىت بە فەين
دەفە، بە پەۋە زى گەۋرە دەۋە، لە زارى ھەندەكەۋە تارىكە شەۋى
زىستان لە ناۋ قەيسەرىيەۋە چەپكە (نور) ھاۋىشتەۋە ۋ منارەى
چەلى لە روۋناھى گىرۋە، ئەۋە تا زىلەكى سەربازى لەۋ تەنىشتەى
يانەى فەرمانبەران مىنداۋى پانەكەۋە ۋ راناگر، ئەۋ زىلە لە
پىش مزگەفتى شىخى چەلى بە فوۋەكى ھەمە شىت ۋەردەگە.

ئەۋە تا ۋەلەكە عارەۋى لە ناۋ قەيسەرى دەست بى سىمى ژىنەك دەبات،
ھەمە شىت چاۋى لىيە، دەست بى ئاسمان ھەندەۋە، ھەشتا
نەيھەناۋەتەۋە خوار، دەستى عارەبەكە دەۋەتە دارى رەق ۋ چەندان
دكتەر ۋ بەيتار دەكات ناۋتەۋە دەست.

لە شەۋانى ساۋى گىرمان ھەر سەرھاتەك، ھەر قەسەيەك، ھەر ھەۋاۋىك
لە ھەمە شىتەۋە دەھات، ۋەك ژيانى پەيامبەر ۋ پىۋچاكان باۋەم
پەيدەھات. ئاي ھەزمەدەكرد بە چاۋى خەم شىت لەۋانە بىنم، ھەيف
نەمدىتن، دەيانگوت:

تەنھا ئەۋ كەسانەى زىر لە خودا نىزىكن، كەۋاماتى ھەمە شىت دەبىنن.
چەند ھەزمەدەكرد بىمە نىزىكتىرىن كەسى خودا!

ئەز تەن سەربىردەى سادەى ھەمە شىتم لە نىزىكەۋە دەدى ۋ دەبىست،
ئەۋە تا دوۋكاندارەكەى تەنىشت حاجى كىز ئەۋ پىۋەى ۋا تەبگەم
ناۋەكەى لە گەچانەكەيەۋە ھاۋى، گەچانەكەى لە دار كىز بوۋ، بە
تەنىشت ھەمە شىتدا رەتەۋە، نوۋكى پەۋەۋى بە رانى دەكەۋ، ھەمە
توند پەۋى دەگر ۋ كەچە مەشارەكەى دەخاتە سەرى، دەيەۋ پەۋى
بەتەۋە، كاپرا:

كۆۋە، شىتە ئەۋە چ دەكەى؟

ھەمە شىت:

چار لاقت لځ چیه؟ سټ بهسه.
کا برا: دهمزانی شټی بهام بهو شټوهیه نا.
همه شټ:

ئ، بوهسته کهمک سمت ببم.
ئ، رټرک همه شټ، لهو بهره یانهی فرمانبهران وا له بن
دارتلا دانیشتووه، کهچه مشارکی داری به دهستهوه، کهس
لیده پرس: ها، همه ئهوه چ دهکهی؟
همه شټ: نابینی، دارتلا ده بټمهوه؟!
ده پرس: ل، چی کردووه؟
ده:

هه هی بنیادهم چاکده کهمهوه!
کهس همه شټی له ناو ئامانه نه دیوه، دیاره له بهختی ژنهکهی ما
له کټانی پشت زټوهر، رټر سوارۍ هلی ئیسکان ده ب و له پټش
(قازی محمده) کهمک سهرتر داده بهز، له جاده ده په ټټهوه بهری
زټوهر، ژنه ده بین، ئه و ژنه ب مندا ټټ به ئاسماندا ده چ، دکت
نهما نه یکت، پیاوچاک نه ماوه بی نه چ، چند جار له سهر
(بابه گو گو) خی غلر کرد تهوه، مندا ی ناب و ناب، به قسهی خی
شه و پټشه وهی همه شټ ری به و بکه و، خهونی پټوه ده بین، لهو
خهونه همه شټ ده ټټ ته ژنه:
ژن، مندا ټټ کت ده و به جامه ماستاو؟!
سهرتان نه یه شټنم، ژنه دهستی همه شټ ده گر و ده یاته پټش ده رگی
ما ټټ، تا به جامه ماستاووه دټهوه، همه نام ټټ، ئه و لا همه ئهم
لا همه، همه نهما، به خ و مندا ی کټان، کټان نام ټټ له دووی
همه ی نه کن، نایبیننهوه، سوارۍ ئامانه ده ب، قه یسهری و مزگه فتی
شخی چلیشی له دوا ده کات، همه ف ی و له شار نهما، بهام ژنه
گټ ته نی: پټده چ همه به دزیهوه دوو جامه ماستاوی دهستی وی
خوارد بټهوه، ئاخر سا وهرناسوو ټټهوه، ژنه جمک ده خاتهوه، من
دواتر ئه و دوو مندا هم له کټانی ده دیتن، کټان به همه و هم که
غازیده کردن.

ما هوه دان، ئه و همه یه له چاو و زارهوه قسهی د ده خو ټټهوه،
دوا یوهی شایه دبه در کهوته سهر زاری ورد و دټش، همه شټ، پتر له
ئاسمان نزیکه وهتهوه، ئه و کهسانه ی در یان له د هه گرتبوو
نده و ټټان تخوونی بکهون و چاو له چاوی بب، سهرهاته که ئهوها
گه یشته کټان مه:

چټشان کی دره نکه، همه شټ لهو ته نیشته ی ده رگای مزگه فتی
قیبله خوار که کهمک مل خوار بکه یتهوه دیواری دادگا ده رده که و، پشت
له مزگه فټ روو له دادگا، به پټوه په لامیزه هه ده دا، کا برایه ک خی

چټشان کی دره نکه، همه شټ لهو ته نیشته ی ده رگای مزگه فتی
قیبله خوار که کهمک مل خوار بکه یتهوه دیواری دادگا ده رده که و، پشت
له مزگه فټ روو له دادگا، به پټوه په لامیزه هه ده دا، کا برایه ک خی

لـ توو ده کات و ده ت:

چما تـ سه گي به پـوه ميز ده کي ت؟ شهرمت به خـت نيه!

حه مهش له سهره خـ ده ت:

کا ته ماشاي ناو چاوم بکه..

ئه و جا نازانم کا براي ته ماشاي ده کات يان نا، حه مه پـيده ت:

سه گ له تـ گـاو ده بـت، تـ شهرم له خـت بکه، ده چيت شايه دي به درـ ده ده ي ت!

لـ ره وه با له زاري کا براوه بيبيستين:

وهك کاره با گرتبمی وا بوو، ئه و شـته به چ ده زانـ من بـ شايه دي به درـ ده چمه دادگا، تـ بـی دوـنـ ئـوارـ خاوهـن کـشه قسه يه کی له زار ده رچووبـت و گه يشتبـته وه شـته؟ نا بـت شتي وا ئه سته مه، ئيدي له چوونه دادگا و شايه دیدان به درـ په شيمان بوومه وه و سوـندم خوارد تا له ژيان مابم درـم به زاردا نه يه ت، له و رـژه وهش من بوومه خاکو خـی بن پـی حه مه شـت، نا، ئه و پياوه شـت نيه، شتـکه وهك په يامبه ر.

حه مه شـت پتر ميزي به ئاسندا ده کرد، هر ميز نا، ئاگریشي تـبه رده دا، به چاوی خـم نه مدیت، له زاران بيستمه وه:

سپـده يه، له قه يسه ري له بن مـوانخانه ي هـندرـن، حه مه شـت ئاگرـگی گه وره له هی حه سحه سان گه وره تري کردـته وه، له گه هـر په له دارـ، پارچه کاخه زـ، ته له زمه ئاسنـکيش ده خاته ناو ئاگره وه، حه سحه سـ ده پرسى:

حه مه، ئه وه لـ ئاسنان ده سووتـنیت؟

حه مه له سهره خـ:

لـ وهی چیدی فـ که عه رد دانه بـژـ.

حه سحه س:

ئه ها، ئاسن ده سووتـنی تا فـ که ی شه پـه کيبکه وـت!

واز له حه مه شـت دـنم و ده چمه وه لای زـوه ر، ئه ها، ته ماشاکه ن، له سه ر دیواری هه وشه ی زـوه ر، به دیوی باخچه ی پـش ده رگای راوچیه که، به خه تـکی درشت (ساـی به دیووم) نووسراوه، ره نگه که ی شینـکی تـخه، له دووره وه له چاودا ده دره وشـته وه، پـشتر به دیوومم بيستبوو، به ـام به ساـ و رـژ و ئه و شتانه وه نا، له زاری دايکمه وه بـ کـتر به کارده هات، من زـر حه زم له کـتر بوو، هر جار گـناگم ده گرت و کـترم ده ويست، دايکم ده یگـ:

نا، کـتر نا، کـتر به دیوومه.

نه يده هـشت بـمه خاوهـن کـتر، باشه ساـی به دیووم بـ؟ ئا، بيرمکه وته وه، جگه له کـتر، که روـشکی به ره به يانـنیش به دیوومه به ر له وهی مامـستا تايه ر قسه له ساـی به دیووم بکات، با قسه يهك له

به دیوومی کهرو شک بکم، نهو شم له راوچیه کی ئیسکان بیست، نهو
پیاوه نازانم چ کات له ما دهرده چوو، به ام گه انهوهی به زری
ده کهوته عسران کی دره نگ، مایینه کی راوچی له نجه ولار کی هیه، وه
ده ن رینی به سهری په نجهیه، همه د مهستان ده:

ژنینه، وهرن لهو مایینهوه فری له نجه ولار بن.

ژنه جوانه شهله که گوتبووی:

حه سهن زیرهک له نجهی نهو مایینه بین، چیدی گ رانی به سهر ژندا
هه نا.

سواره نهو پیاوهی له (گو هسته ره کان کوژانهوه) به مایینهوه
نیشانمداوه تهوه، به دیتنی مایینی راوچیه که له سهر کشی هزار
گوناح و یهک تبه، گوتبووی:

هزار مایین و یهک ژن!

دیاره نهو سوارهیه مایینه کی به هزار ژن نه ده گ یهوه، مه بهستی
شاراوهشی له هزار مایین و یهک ژنه که هه بوو، تا گوره نه بووم چی
ت نه گه یشتم.

ئ، راوچی مایینه زینداره کی وه ها ده ازاندهوه، چ به ربووک بوو کی
وا نه ازانده تهوه، نه بکهی نه بخ ی ههر ته ماشای مایین بکهی،
سهرایا گو ینگه، پلپله داره، لغاوی مایینه له لا لویهوه دیاره
زهرده ده چ تهوه، سهد سو بند ده خ ی زری ناو جامخانه کانی ز نگرانی
قه یسهریه، به سهر قه پ زیهوه شته کی گچکهی باز نه یی ش ب تهوه، ههر
ده ی خه مکه کی ز نه به، نهو ژنه ی له مه چ تران دهستی له وه شانده،
به بیرمب تهوه، سهر برده کی ده گ یهوه.

مایینی راوچی ره وهانه، له قه و م قه نازان، یه رغه ی ده کات کهس
پی نابین، له چوارپه له ش پی به زهویهوه نام ن، بژی ده ی پهله
ههور کی ته که به دهستی باوه، کلک چ کلک! مه گهر مایینی پیری
سوارچاکان کلکی وا ئالا یی هه بوو ی، کات ب نندی ده کردهوه چهنده له
ئا ای شه کاوه ده چوو، سهد نهو ئا ای ی به قوربان که له سهر
ههوره بانه کی ز وهر ده شه کایهوه، له ناوه راستی گ ه پانه کهش به
دارت له کی باریکه وه هه ده کراو ههنده قوتابی به دیاریه وه (ته حیه
عه لم) یان له ده کرد.

له نزیکه وه له مایینی پیاوه راوچیه که وردبوومه تهوه بیه نهو ههش
دهزانم بژی در بژی به دوو لادا هاتبووه خوار، خودا دهیزانی ده تگوت
پرچ و کهزی ژنه جوانه شهله کهیه که له بن چه فیه کهیهوه به سهر شان
ملیهوه له بهر بای پانکه ده کهوتنه سه ما، بژی مایینه کهش له
غاردان ده تگوت پهله ههور کی گچکهی ته نک ی پش بایه.

راوچی جگه له پیری سوارچاکان لای نه ده دایه لای کهس، ده هات و دوو
تاژی به دوویهوه، کهرو شک، ر وی به سهر ب او ی وا به ته نکشی

مايينهوه شـ بـ تهوه، ئەر تازيهكان كه پـ دهچوو زـر برسيان بـ،
چـن بوو پـيان نهدهايله نـچيرهكه؟ كاتـ راوچى دادهبهزى و تاوـ له
سەر چيچكان به ديار پيرى سوارچاكانهوه دادهنيشت، مابينهكه له جـى
خـى بـ جووله رادهوهستا، جار جار كه مـكـ كلكه ئاـاييهكهى
دهلهقاند، شتـكى ئهوتـم له قسهو باسى نـوان پيرى سوارچاكان و
راوچيهكه لهبیرنهماوه، بـجگه له بهديوومى كهروـشـكـ.
وشهى بهديووم له زارى ئه و راوچيهوه بيست ئه و بـ كهروـشـكى بهكار
دهـهـنا، دهـيگوت:

هەر سبهـينا نـكـ كه له ماـ دهـردهـچـم، ئهـگەر له كـلانـ كهروـشـكم بـته
رـ، سهـفهـر بهـتاـ دهـكهـمهـوه، چوونـكـ دهـزانـم رـژهـكه بهـديوومـه و
سهـفهـرم لـناكهـوـ، هەر جارـ كهروـشـكم له نـزيـكـ ماـ، له گـهـهـكـ
ديتـبـ، كـشهـيهـكم هاتـته پـشـ، ئهـوجا گلابـم، تووشى سووكـه شهـهـكـ
بووبـم، هـيچ رووينهـدا بـ، به دهـستهـتاـى ها توومـه تهوه.
چه ندى سهرـم دهـهـناو دهـبرد سهرـدهـريم له قسهـى راوچى دهـرنهـدهـکرد،
له بهـر خـمهـوه دهـمگوت:

باشه، دهـچـته راوى كهروـشـكان، كهـچى له رـيـ كهروـشـكـ بـينـ، راو
بهـتاـ دهـكا تهوه.
ئـ، ئهوه بهـديوومى كـتر و كهروـشـكـ.

ئـستا لهـگـهـ ئازادى هاوـم دهـچمهـوه كن ساـه بهـديوومـهكه، له ناو
پـلـ مامـستا تايهر جاروبار (ساـى بهـديوومـى) له زارى دهـردهـچوو،
نازانـم بـ نووسينهـكهى سهر ديواريش به هـى وى تـگـهـيشتم، نووسينهـكهى
سهر ديوارم نيشانى ئازادى هاوـم دايهوه و:
+ ئهـها، مامـستا تايهر چهـند جوانى نووسيوه
- ئهوه چ دهـهـى! به چ دهـزانى ئه و نووسيوهـتى؟
+ دهـستهـتى به ئى وى دهـچـ.

ئازاد تهـواوـكـ له ساـى بهـديوومـ وردبـوه و رـژى دواتريش وردتر
دهـيـنـيه دهـست و تهـباشيرى تايهره فەندى، گەيشته ئهوى كه ئه و دوو
دهـستهـته له هـيچ يـهـكـ ناگرنهوه، گوتى:

دهـستهـتى من و تـ چهـند به يـهـكـ دهـچـن، ئه و دووهـش هەر هـهـنده.
دهـستهـتى ئازاد زـر خـشـ بوو، هـى منيش هەر وهـكـ ئـستا، ئهـگەر كهـمـكـ
به پـهـله بنووسـم خـم نازانـم بيخوـنـمهـوه، ئازاد ئهوهـشى گوت:
خـ مامـستا منداـ نيه له سهر ديوار شت بنووسـ.
ئـ، لهوه گـهـ، با بزانـم مامـستا بـچى به و دهـستهـواژهـيهى گرتبوو،
قوتـا بـيهـكـ لـپـرسى:

مامـستا، ساـى بهـديوومـ چيه؟

مامـستا:

له ناو هەر چهـند ساـهـكـ، ساـهـكى وا هـيه، ئهـمساـ له و ساـهـا نه بوو.

که مکه له قسه کهی تگه یستم، هرچی بهر وه به ره ئه و سا هی خسته رزی سا ه خه که نه وه، جوانم وه بیره سبه ینا نکه له ریز به ده نگه باند:

ئه وانه ی به شاخ که و تبوون نه کهر و کرگرتی به گانه بوون، سهریان له بهردا و ته فروتوونا بوون، ئیدی له سایه ی عراق وش وش و سهر که نه وه ده حه سینه وه.

له هاتنه پهل له چهند قوتابه که وه (ئه ی ره قیب) به رزبه وه، یاریده ده ره کهی داره کهی به رز کرده وه و به ده نگه که له لرمه ی تپ ده چوو:

به ده نگ بن، ده نا سهر و سه د دار ده خن.

ترساین و ئه ی ره قیبه مان قووتدایه وه، به ام ده نگدانه وهی ئه ی ره قیب له زهر نه به، ناوه ناوه، له رز، له پهل، له ته که تانکیه کهی ئاو، له ناو ئاوده ست، ده بیسترا، هر نا له سهر دیواری حه وش به خه تی درشت دهر دووی ده نووسرا، به ام زوو رهشیانده کرده وه، من زهر دم به ئه ی ره قیبی سهر دیوار ده کرایه وه، به من با له و سهری تا ئه و سهر به باندای دیوار هه مووی ده بووه ئه ی ره قیب و به هیه ره شه ده به وه، وه که رسته ترسناکه که له سهر دیوار ده مایه وه، ئه و رسته ی ده م، به خه تکی باریکی ناسکی ره نگ که م تاریکی له چاو چه قی نووسرا وه، که و ته ته پشت سهری پهل شه شه کان، ئه و جیه ی له ریزبوون له ی ریزده بوون، رسته که به دیوکه رسته یه کی ئاسایی بوو، هه ئه وه نه بوو من به گزیدا بجمه وه، به لام به و دیوه ی من ده مخو نده وه هه ئه وه بوو سه لاح جه وهر گ ته نی: به گوو بیسه یه وه، ئه و کو ه دواتر هر نووسینه کی سهر ته خته ره ش، سهر تابل، سهر دیواری به د نه با، وای ده گ.

ئه وه ش رسته که ((سه د سا بکه ی بیانی په رستی له دوا یی هر ده ه نی نشووستی))، ئه و رسته یه ی ده بوو به به گوو بس ته وه، له سهر فره مان به ره به ره له سهر دیوار نووسرا بوو، له رز ش به زاری خه ی زوو زوو ده یگوته وه، دیاره مه به ستی له مه لا مسته فا و بزووتنه وه کهی بوو، هر به یه من و زه ریدیش به و قسه یه تکه ده چووین، نایته وه بیرم که بوو، به ام جوانم وه بیرد چی گ به ده نگه که هر ئه وه تا گو م له بوو:

به خت به گانه په رستی، عاره به په رست.

ده ن چی! تا دوماهی سا له زهر به مینه وه، سهرهات زرن، له ته نه یه که دوو کی ده گ مه وه، ئه نگه ش ئه گهر دتانه ویستی، بیستن، مام ستای ئایین، مام ستا ئیخوان با په شجیه ی سهرهاتان به، ئه و مام ستایه دواتر زانیم له سهرده می که ریم قاسمه وه له مه لایه تیه وه

ببووه مام-ستا، له روو هه موو به مام-ستا همه ده مين ناوی د-نن و بانگیده کهن، به-ام له پاشمله گو-مل-یه مام-ستا ئیخوانی ده-ن-ن، دره نگ ز-ر دره نگ پ-که وتم ئه و ئیخوانه له کو-وه وه هاتووه و به مام-ستاوه نووساوه، ئ-ستا له ئیخوان گه-ن، مام-ستا همه ده مين له وانه ئایین-، ب- ئایینی به هه-هی نه بردیم، جزو ته باره که مان ده خو-نند، پ-شه ویش جزو عه مه، مام-ستا نو-ژی به قوتا بیان ده کرد، ده یگ-:

ئه وهی نو-ژ دابه ست-، خ-ری ز-ری ده گات-، خودا ده یبا ته به هه شت-، خه می نمره شی نه ب-.

له باخچه که ی پشته وه، ئه وهی لای به لوو عه و تانکی ئاو-، له و- مام-ستا نو-ژی داده به ست، ره نگه نو-ژی عه سر بوو ب-، پشت مام-ستا له بهر قوتا بیی ته مبه- بهر ب- واداران نه ده که وت که ژماره یان هر س- چوار که س- ده بوو، من نه ده چوومه نو-ژ-، چونکه پ-ویستم به نمره نه بوو، ب- به هه شته که ش له ز-ر که سم بیستبوو:

به هه شت به نو-ژ و ر-ژی نه.. جگه له وه ش من له ئاینداری پتر چوو بوو مه وه سهر دایکم نه ک بایم، وا بز انم ه-شتا ف-ره نو-ژیش نه بوو بووم، من و ز-ریدی له دووره وه ته ماشا مان ده کردن، چ ببینین! هه بوو له پشت مام-ستا، زمانی له مام-ستا ده رده ه-نا، هه بوو به ده سته کانی گو-ی ب-ی خ-ی درووستده کرد و وه ک جاشک-ه ده یله قانندن، هه بوو مام-ستا گه یشتبوووه کرنووش-، ئه و به پ-وه و ته ماشای ک-تری ئاسمان-ی ده کرد، هه بوو رووگه ی خ-ی ده گ-ی، پشتی له پشتی مام-ستا ده کرد و رووی ده کرده سه فین-، هه بوو له ج-ی ئایه تان گ-رانیی ده گ-، ئه وه تا (خ) به ده نگ-ک مام-ستاش گو-ی ل-یه گ-رانیی (به با نانه وه گیانه به با نانه وه) ده-ته وه، مام-ستا نو-ژی نه ب-ی، به-ام پ-ده چ- په له ی ل-کرد ب-، سه لامی چه پی داب-وه و نه داب-وه:

ئه وه چ قاحیه با به ک بوو گ-رانیی ده گ-؟!

که س ناوی که سی نه گ-، مام-ستا ده-:

قو- به سهری، بزانه چ-ن له جه هه نده م-، شیشی سوورکراوه ی له قوون- ده ب-ن! ئه وهی ده زان- ک-یه و ناوی نا-، شیشه له قوونی ویش راده کهن.

ترسام، شیشی سوورکراوه ی جه هه نده م- ترساندمی، هر من نا ز-ریدیش له و شیشه ترسان، به-ام که س ناوی (خ) نه گ-، نازانم ه-ی چ بوو ر-ژ به ر-ژ مزگه فته که ی مام-ستا چ-لتر ده بوو، یاریده دهر ناوی له و شو-نه نابوو (مزگه فتی مه لا همه ده مين) وای ل-هات مام-ستا به ته ن- مایه وه، پ-شه وهی مام-ستا واز له مزگه فته که ی ب-ن و نو-ژ ببا ته ه-ده ی به رده سته که، په له به رد-ک هه یه نه یگ-مه وه، د-م دانا که و-، مام-ستا له تاقیکردنه وهی ئایین- (9) ی ب-م دانا بوو، هر من نا،

هه‌رچی مام‌ستا و قوتابی هه‌یه له سه‌ر ئه‌و (9) یه هاتنه قسه، چ‌ن ده‌ب‌ن من له ئایین نمره‌ی ته‌واوم نه‌ب‌ن، ئاخ‌ر من له‌وه‌ته‌ی هه‌مه هه‌میشه له هه‌موو وانه‌کان نمره‌ی ته‌واو (10) م هه‌یه، چای‌کرده‌وه، به‌ب‌ام له د‌م ده‌رنه‌چوو، خولای ت‌ه‌ه له سه‌رم ده‌گه‌ا، ئ‌، مام‌ستا وا له نو‌ئ‌یه، دوور له چاوان به‌رد‌کم هاو‌یشته‌ن، نیشانه‌م له کو‌گرت، ر‌ک به‌و‌ که‌وت، له ته‌حیات خو‌ندن‌ بوو، به‌رد بنا‌گو‌ی گرت، ه‌نده‌ی له خ‌ی هه‌دا و نو‌ئ‌ی ب‌ی، راپه‌ی، جو‌نی مزر مزر له زاری ده‌رده‌په‌ی.. به‌ب‌ام ز‌ر ترسام له خودا ترسام، ئاخ‌ر بیستیووم: له کاتی ئاو‌خواردنه‌وه و نو‌ئ‌کردن‌، ناب‌ن ئازار به که‌س بگه‌یه‌ن، ده‌یانگ‌:

مار به مارا‌یه‌تی خ‌ی مر‌ف له ئاو ناکات، چاوه‌ن ده‌کات، که‌نگ‌ ئاو‌ه‌که‌ت خو‌ارده‌وه، هه‌ین‌ پ‌ته‌وه ده‌دات، ئیزرائیلیش تا له نو‌ئ‌ نه‌بیه‌وه، گیانت ناک‌شه‌ن، ئه‌گه‌ر خودا له سه‌ریشی بدات.

ئه‌ر‌ مام‌ستا ب‌چی ن‌ی دابووم! ناب‌ن له سه‌ر نو‌ئ‌ ب‌ن، ئاخ‌ر هه‌بوو نو‌ئ‌یشی نه‌ده‌کرد ده‌ی وه‌رگرت‌بوو، خ‌ له‌گ‌ته‌وه‌ی ئایه‌تانیش ک‌شه‌م نه‌بوو، مام‌ستا ئیخوان له له‌به‌رکردنی ئایه‌تان هه‌و‌یده‌دا ده‌نگه‌عه‌ره‌بیه‌کان کتومت وه‌ک خ‌ی گ‌ب‌کر‌، ز‌ری قوتابیان ده‌نگی (ف، چ، ژ، ز) یان به (ز) گ‌ده‌کرد، ده‌نگی (پ، ص، س) یش به (س) مام‌ستا به‌وه توو‌ه ده‌بوو، هه‌ده‌چوو، ددانی جیه‌ده‌کرده‌وه و تفی له زاری ده‌رده‌چوو، ده‌هاتو ده‌چوو، داری راده‌وه‌شاند، به‌ب‌ام له که‌س نا، له رانی خ‌ی ده‌دا، مام‌ستا هاواری ل‌هه‌ده‌ستا:

کو‌ه نه‌عله‌تینه، ده‌نگی خودا ده‌ب‌ن وه‌ک خ‌ی ب‌نه‌وه، کوو ده‌ب‌ن، بیگ‌ن، خودا له دو‌ ده‌وتان ده‌دا.

مام‌ستا له هه‌مووان پتر ک‌شه‌ی ده‌نگی له‌گه‌ ش‌رزادی برای ئازاد هه‌بوو، ئه‌و کو‌ه جگه‌ له‌و ده‌نگانه‌ی له (ز) نزی‌ک بوون، ده‌نگی (ش، ژ) یشی به (ز) گ‌ده‌کرد، هه‌ر ب‌یه دواتر هه‌ند‌ قوتابی ده‌یانگ‌ته‌ ش‌رزاد:

ز‌رزاد، ر‌ز باز.

ئه‌و ز‌رزاده پاشتر له‌گه‌ ئینگلیزیش پیس ت‌کگیران، ئه‌گه‌ر بیرمب‌ته‌وه (زیزئیز) ه‌که‌ی ده‌گ‌نه‌وه..

ئه‌و سا‌ه‌ی خو‌ندن وه‌ک ب‌ی خ‌ی ل‌کده‌ک‌شه‌ته‌وه، در‌ژده‌ب‌ته‌وه، بنی نایه، ئه‌و سا‌ه‌ له دارلاستیقی که‌ه‌که‌ی حه‌مه‌د مه‌ستان ده‌چ‌ن، واپ‌ده‌چی تاقه‌ کچی گه‌ه‌ک ب‌ن دارلاستیقی له ده‌ست ب‌ن و له ک‌ان‌ به دارلاستیقه‌وه ده‌سوو‌ایه‌وه، هه‌ر ک‌ پلار‌کی ت‌گرتبا، به به‌رد‌ وه‌امی ده‌دایه‌وه، لاستیقی دارلاستیقی کچی حه‌مه‌د مه‌ستان، چه‌ندی راتده‌ک‌شا له دووت ده‌هات، نه له چووی تایه‌ی پایسکیل بوو نه له هی‌هیچ، نازانم چ بوو، له قایشی ده‌رپ‌ی ژنانیش شلتر، هه‌ر ب‌یه به

كۆشكە دەكەوت و نەيدەكۆشت، ئەو ساھى خوڭندىن وەك ئەو لاستىقە دەكشا و درۋژدەبۈو، ئەو ساھى خوڭندىن بىلەن ساھى بىلەن باپىرى بوو، بىلەن ھەمووانىش مام مەردان گۆتەنى:

ساھى چورچىوونەھى كورد و رەپىوونى غارەب بوو.

ئەو مەردانە ھەشتا ماھىيان نەھاتوۋە، تازە لە كۆكەلنى داربەھى و بىناھى خانو و لادەدا، بىلەك بىلەك يەكەم رىزى دىوار ئاودەدا، مام مەردان تا رستەيەك دەھە رستەك پەكەنەن داۋ، پىاۋەكە لە خەۋە پەكەنەن، پەكەنەنكى مىنداھە، پىاۋەكە تا دەست ھەبەكە ھەگەت، رەقەھى روومەت تەكقوپاۋى، چاۋ بە قوۋدا چوۋى، سەر و رەن سىپى، داۋ داۋ رەشى تەدا ماۋە، شەل نىيە، بەھام لە رەشتەن ۋەك بىلەن نەختە دەلەنگە، لەنگانە ھەر لە خەي دە، لە رەشتەن سىنگى رەپەش دەكات و لە پەش خەۋە دەۋات، دەستەكانى تەۋاۋەك لە دواۋە خەي، پەنجەكانى دەكەۋنە سەمايەكى نەرم، مام مەردان لە ھەر شەتە توۋە بىلەن كىرى كەرى بىلەن دەنەرى، لە بىلەك توۋە بىلەن، لە ھۆكەمەت توۋە بىلەن، لە دەستى خەي توۋە بىلەن كە زوۋ زوۋ لەي توۋە دەبوۋ، دەھە:

بە كەرى دەتگەم

نەرەكەرىكى رەشى ھەيە، تەكەيەكى سىپى لە سەر پەشتەيە، تەكەكى ئاۋە، ھەشتا بىلەن ئاۋە نەگەشتەتە كۆكەلنى وان، بە تەكە ئاۋە دەكەشە، مام مەردان لە نەرەكەرىش توۋە دەھە، پەشتە بەۋىشى دەگە: ((بە كەرى دەتگەم))، بەھام لە پە جۈنەكى تازە فەربوۋ، جۈنەكە تايبەت بە نەرەكەرى رەشى تەكە سىپى، سەربرەھى جۈنەكە ھەسايە:

گەتەم، مام مەردان كاتە لە ھۆكەمەت توۋە دەبوۋ، كىرى نەرەكەرى بىلەن دەنارد، رەژەك لە رەي ئاۋە، لە نەزىكە سارەكە، كەرى سەي لە تەلە گىردە بىلەن بە تەكەكى پەھۋە دەكەۋ، ئاۋە بە گەگە ۋەردە بىلەن، مام مەردان لە داخا پەدەداتە ھۆكەمەت، دەھە:

ھۆكەمەت، ھەي بە كەرى دەتگەم، ئەۋە چ ھۆكەمەتايەتەكە دەيكەي! نەتوانى بىلەن يە ئاۋەك بىلەن كۆكەلنى ئەمە راکەشى؟!

لەۋ پىاۋە لەي قىتدەبەتەۋە، شانى رادەۋەشەنە و دەھە:

تە چى، ۋا سىنگ دەر دەپەنەنى و جۈنە بە ھۆكەمەت دەھەي! بزانە چەن بە گرتەت دەھەم.

دىارە ئەۋ پىاۋە قەسە لە سەربوۋە و گەھەك دەيانزانى لە ھۆكەمەت نەزىكە، مام مەردان دەستوبەرد دەھە:

سىنگە بە خەي ۋايە، ئەگەر زمانىشە ھەي كەردە، تە ھەھە تەمەگە، مەن ۋىستەم بە كەرىكەم بىلەن:

ھەچە، كەرى، ھەي بە ھۆكەمەتە دەتگەم..

ئەيدى لەۋ رەژەۋە مام مەردان لە كەرى توۋە بە دەيگە:

بە ھۆكەمەتە دەتگەم.

بابم دهیگ: مام مهردان کەر و حوکمه تی وا تـکبهرداوه، یه کتر ناسنهوه

مام مهردان جار له سەر کوـهکە ی له گه بهرـوه بهر تـکده گیر، له هاتنه دهر له بهر خـیه وه ده:

نازانم نه به حوکمه تـ بتگـم، نه به کەر!

بهردهسته که دیاره گوـی له کەر و حوکمهت بووه، گوتبووی: دیاره خـت پـته وه نیه!

مام مهردان گوتبووی:

وهـا شه قهرم پـوه یه، ئە گەر باوهـ ناکە ی لـم وه ره په نایـ.

له گه ویش تـکده گیر، بهرـوه بهر لـکیانده کاته وه.

سا هـشتا ساـی خوـندنـی هفتاو چوار و هفتاو پـنجـه، ساـی مهرگی پیری سوارچاکان، ساـی به دیووم، ساـی شکستی کورد، ئەو ساـی رـژه کانی له گلـهـی مووی داده پنچکیش درـژـترن، هەر چـن بوو دوا یی هات و کارتم وەرگرته وه، به یه که می بوو یان به دووه می بوو هاتمه وه، بهـام چ پاره م له گه خـم نهـهـناوه، ئاخر ساـان دینارـک دینار و شتـکم دهـهـناوه، به سـ چوار درههـم بهـشداریم له فرـشگای قوتابخانه ده کرد، قازانج یهـک و شهـش، یهـک و هفت پتریش بـی ده کرد، وا بزانی مامـستا همه سالج بوو، دهیگ:

به شداریکردن له فرـشگای قوتابخانه وهـک ئەوه وایه گهنم له دهشتی قهراج بچـنـی، وهـک چـن لهـو له قله گهنمـ گوـه گهنمـکی پـ ده دووریه وه، لـرهـش له درههـمـکه وه دینارـک ده خه یته بهـکته وه.

له زـهـری ئـمه، له سه ره تـای ساـه وه، کـ ویستبای بـی هه بوو، به بـه پاره یهـک بهـشدار بـ له فرـشگاکه و کـتـای ساـ پشکی ده بوو له قازانجی فرـشگا، من ساـانی پـشتر بهـشداریم ده کرد، پاره یه کی باشم قازانج ده کرد، بهـام ئەو ساـه وام نه کرد.

ئەو ساـه کوا ساـ بوو، نه ورـزی به نه ورـز نه ده چوو، بهـستـه بهـستـهـی ساـان نه بوو، ئـستا هـهـه نه بم پووشپهـی ساـی هفتاو پـنجی سه ده ی بیسته مه، هاوینـکی وشـک له بیابان وشکترمان له پـشه، هاوینـکی بـ مه له وانی و سەر جـخـینان و ناو گندـره و شه مامان..

درـژـی هـی.....